

Rabobank

Rabobank Food & Agri

Kwartaalbericht Varkens Q1 2016

Opslagregeling en kleiner aanbod ondersteunen langzaam herstel Europese varkensmarkt

Na een teleurstellend vierde kwartaal in het vorige jaar, start 2016 met een herstel van de Nederlandse varkensmarkt. Dit herstel is echter fragiel, want de markt stabiliseerde eind januari mede als gevolg van de ontwikkelingen rond de private opslagregeling. De verdere besluitvorming rond deze regeling begin februari, wordt bepalend voor de prijsontwikkeling in de varkensmarkt. De seizoensmatige stijging in het tweede kwartaal zal de prijzen enigszins ondersteunen. Dit zal echter onvoldoende zijn voor een positieve marge voor de varkenshouders. Dat komt door de lage prijzen bij de start van dit jaar, de hoge kostenbelading en het voldoende aanbod op de wereldmarkt.

Q4: ontwikkelingen op de wereldmarkt

De wereldwijde varkensvleesmarkt kwam in het vierde kwartaal onverwacht verder onder druk te staan. De impact van het World Health Organization-rapport naar de mogelijk schadelijke gezondheidseffecten van bewerkte vleesproducten, zorgde tijdelijk voor een consumptieafname. Samen met het ruime aanbod van varkensvlees en door de wisselkoers gedreven veranderende concurrentieposities, leidde het tot prijsdruk in de exporterende landen (zie grafiek 1). In de EU

zakten de prijzen van varkensvlees in december onverwacht diep. Enerzijds door de genoemde dalende consumptie, anderzijds door een toename van het aantal geslachte zeugen. In de VS was de slachtcapaciteit maar net voldoende om alle varkens te verwerken. Door de toename van de export van levende varkens uit de VS naar Canada had die beperkte capaciteit ook negatieve gevolgen voor de Canadese prijsontwikkelingen.

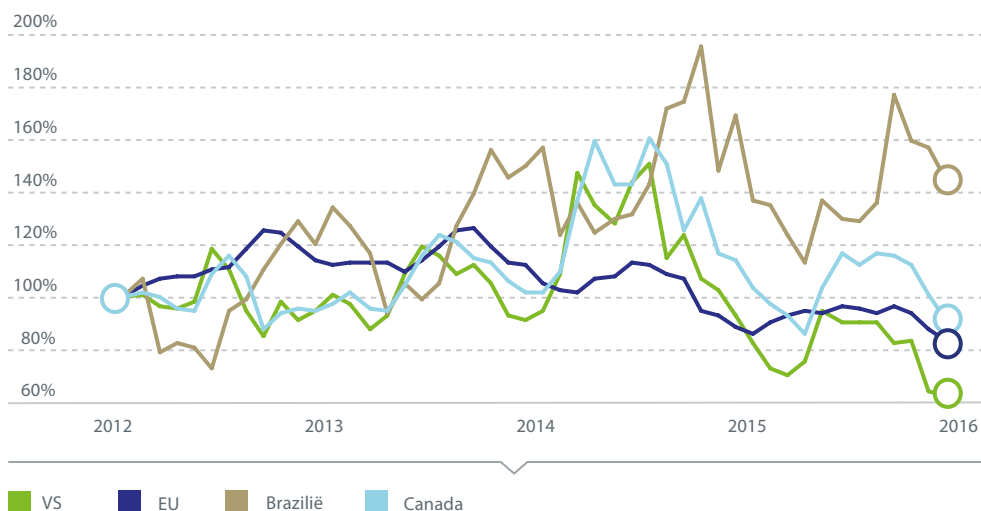
In de importerende landen stijgen de varkensprijzen weer na een dip in het vierde kwartaal van 2015. In China is dat het gevolg van het krappe aanbod en de consumptietoename richting het Chinese Nieuwjaar van eind februari. In Japan zorgde de goede vraag voor hogere prijzen. Dit ondanks het herstel van de binnenlandse productie, de forse afname van de vleesvoorraad en de toename van de import van vlees. In Zuid-Korea werd zowel de toename van de binnenlandse productie als de import moeiteloos opgenomen door de groeiende vraag.

Q1 2016: Weinig ruimte voor groei

Rabobank verwacht dat de wereldwijde markt voor varkensvlees in de komende maanden onder druk blijft. Het aanbod is ruim voldoende voor de gematigde ontwikkeling van de vraag. Door de recordomvang van de varkensstapel en de sterke Amerikaanse dollar komt er relatief veel goedkoop varkensvlees uit de VS op de wereldmarkt. Ondanks de verwachte positieve

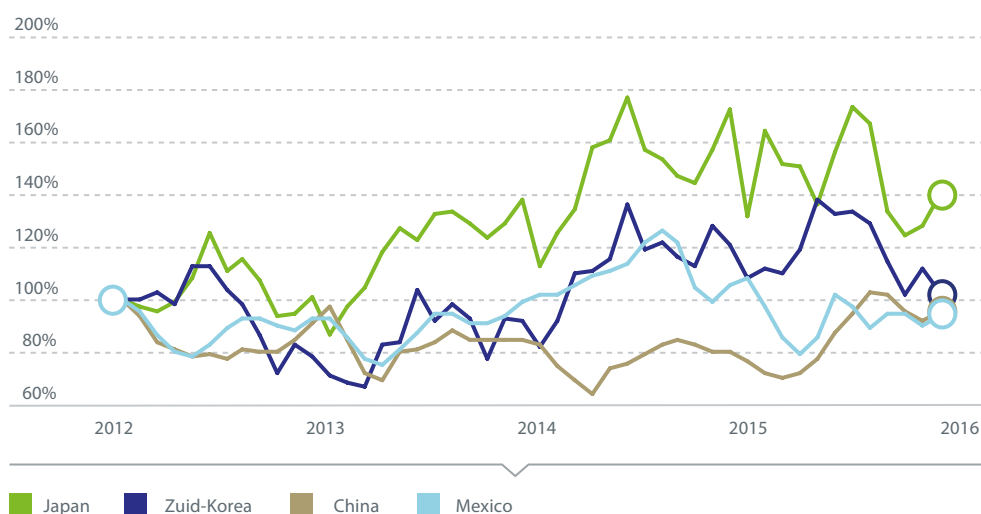

Grafiek 1
Index prijzen varkensvlees exporterende landen

Bron: Rabobank gebaseerd op Bloomberg, Nationale statistieken, 2015.

Grafiek 2
Index prijzen varkensvlees importerende landen

Bron: Rabobank gebaseerd op Bloomberg, Nationale statistieken, 2015.

ontwikkeling van de vraag vanuit China, vertraagt dit het herstel van de markt. In China neemt de varkensstapel en daaraan gerelateerde productie verder af door de invoering van strengere milieuwetgeving. Veelal kleinere bedrijven zullen hierdoor gaan stoppen. Deze krimp wordt niet volledig gecompenseerd door de groei van de moderne bedrijven. Dat resulteert in een lagere binnenlandse productie. In Zuid-Korea lijkt de import te stabiliseren door de groei van de binnenlandse productie. In Japan wordt ondanks de groeiende productie een toename van de import verwacht, zodat de voorraden gedeeltelijk worden aangevuld. In Brazilië wordt de stabiele groei van de productie vrijwel geheel op de binnenlandse markt afgezet. Door de hoge rundvleesprijzen neemt daar de vraag naar varkensvlees toe. Daardoor zal de export, ondanks de lage waarde van de Reaal, slechts beperkt toenemen.

Uitdagingen in Europa

Rabobank verwacht dat het herstel van de Europese varkensmarkt in de komende maanden gematigd zal zijn. De stabilisatie van het aanbod en vooral de private opslagregeling van de Europese Commissie ondersteunden de biggen- en varkensprijzen in de eerste weken van januari. Het schorsen van de regeling per 21 januari zal echter voor prijsdruk zorgen. De 'go/no-go-beslissing' over de private opslagregeling door de Europese Commissie op 2 februari wordt daarmee mede bepalend voor de ontwikkeling van de Europese varkensmarkt. Bij een positief besluit zal het herstel van de markt langzaam doorzetten, terwijl een negatief besluit het herstel zal vertragen. Het herstel zal echter altijd langzaam verlopen door de druk op de varkensvleesconsumptie en de opgelopen vleesvoorraden in 2015. Daarnaast heeft de stevige concurrentie op de exportmarkten een negatief impact op de exportprijzen.

In de EU zijn in 2015 de voorraden opgelopen door de productiestijging. Het aantal slachtingen tussen januari en oktober was met 5,6 miljoen stuks 2,7% hoger dan in dezelfde periode van 2014. Dit resulteerde in een toename van de productie met 516.000 ton (+2.8%) tot 2 miljoen ton karkasgewicht. Doordat de export met slechts 75.000 ton (januari-oktober, jaar op jaar) toenam, moest het restant op de Europese markt worden afgezet of tijdelijk opgeslagen.

Richting het tweede kwartaal van 2016 verwacht Rabobank dat de seizoensmatige opleving voor enige ondersteuning van de prijzen zorgt. Dit herstel zal beperkt zijn en afhankelijk van de ontwikkelingen rond de private opslagregeling. Daarnaast komen in het begin van het tweede kwartaal de eerste volumes uit de regeling weer op de markt. Dit heeft een negatief effect op de prijzen, omdat naar verwachting de productie van varkensvlees in de EU de eerste 6 maanden van dit jaar zal stabiliseren tot licht groeien.

Grondstofprijzen

Rabobank verwacht dat de voerprijzen zich stabiel zullen ontwikkelen in de eerste helft van 2016, ondanks de licht stijgende wereldwijde grondstofprijzen. Door de zwakke Braziliaanse Reaal en de sterke Amerikaanse dollar is aankopen van soja uit Brazilië goedkoper. Dat kan voordeel opleveren voor de Europese varkenshouders. Daarnaast kan de toenemende concurrentie, door de afnemende groei van de productie, de prijs wat drukken.

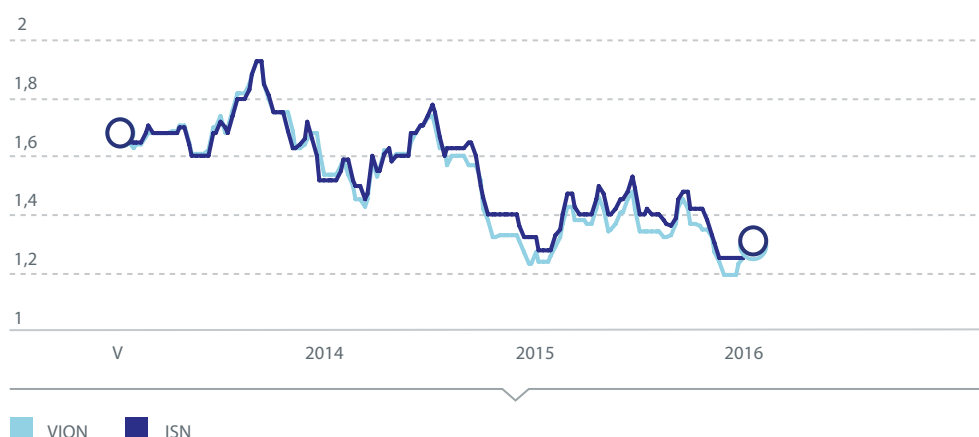
Tabel 1: Prijsverwachting agrarische grondstoffen

	Unit	2014				2015				2016			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4V	Q1V	Q2V	Q3V	Q4V
Tarwe (Matif)	EUR/ton	201	200	172	176	190	181	176	180	185	185	180	180
Mais	USD/ton	166	175	132	137	141	134	140	138	143	154	145	136
Sojabonen	USD/ton	534	578	451	396	390	379	373	346	352	352	358	348
Sojameel	USD/ton	447	482	395	368	338	315	335	300	305	310	305	300

Bron: Rabobank gebaseerd op Bloomberg, nationale statistieken, v = voorspelling december 2015.

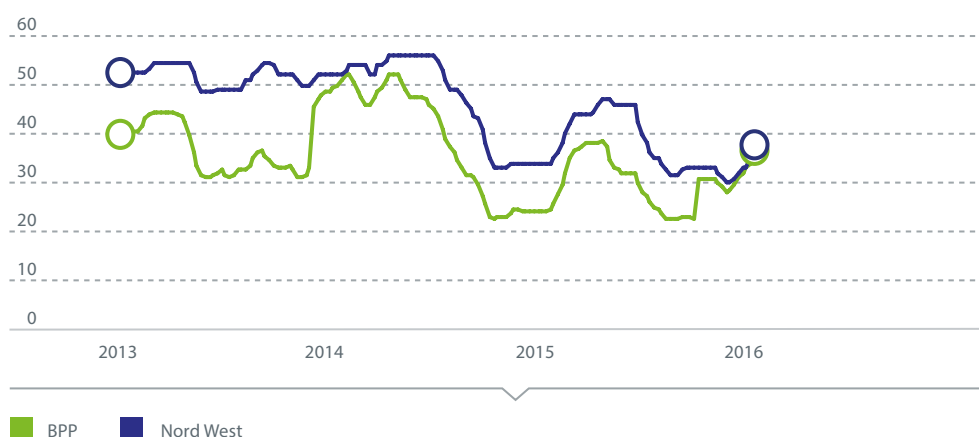

Grafiek 3
Vleesvarkensprijzen NL + DU

Bron: Boerderij, 2015

Grafiek 4
Biggenprijzen NL + DU

Bron: Boerderij, 2015

WeserEms = Nord West; Week 41 2015: Beurs Biggen gestopt, verder met BPP-prijs

Q4: Diep dal voor de Nederlandse varkenshouderij

Het laatste kwartaal van 2015 heeft de druk op de Nederlandse varkenshouderij verder vergroot. Door het grote aanbod steeg het aantal varkensslachtingen in 2015 in Nederland volgens voorlopige cijfers met 565.000 stuks (+3,9%). Deze toename, in combinatie met de afgenomen consumptie, resulteerde in een forse druk op de varkensprijzen (zie grafiek 3 en 4). De VION-prijs daalde, in lijn met de andere prijzen in Nederland en de ons omringende landen, tot slechts € 1,19 per kg karkasgewicht in december.

Het aantal varkensslachtingen in Nederland nam toe. Dat kwam door de toegenomen biggenproductie, de groei van het aantal zeugenslachtingen en de afname van de levende export met 250.000 stuks, waarvan 235.000 biggen. Dit resulteerde in een zeer forse margedruk voor varkenshouders. De voerwinst komt volgens voorlopige cijfers uit op € 67 per vleesvarken en € 375 per fokzeug (excl. btw).

Verwachting voor Nederland in Q1 2016

De eerste tekenen van het herstel van de markt zijn zichtbaar. Het aantal zeugen in Nederland daalde in de tweede helft van 2015 met circa 3%. Ook in het belangrijkste exportland Duitsland nam de zeugenstapel in november 2015 met 3,8% af. Door de krimp van de zeugenstapel worden minder biggen geboren in Q1 2016.

Het herstel van de biggenprijzen eind 2015 zette in januari 2016 door en werd gevolgd door een kleine opleving van de vleesvarkensprijzen. Deze stijgen door de combinatie van een kleiner aanbod en de opslagregeling van de EU. Minder zeugen betekent ook dat er na een cyclus van 9-10 maanden minder slachtrijpe vleesvarkens zullen zijn. Rabobank verwacht dat het herstel van de biggenprijs langzaam zal doorzetten. Dit wordt gevolgd door het herstel van de vleesprijs die, naar verwachting en afhankelijk van de ontwikkelingen op de exportmarkten, zal optreden in de tweede helft van 2016. De prijsontwikkeling zal echter gedempt worden door het aanbod van varkensvlees uit opslag.

Door de zeer lage start van de prijzen, de stabiele voerprijzen en de hoge kosten voor onder andere mestafzet, is dit herstel nog niet voldoende voor een positief resultaat. Dit geldt zowel voor de zeugen- als de vleesvarkenshouders.

Meer informatie

Het kwartaalbericht Varkens Q1 2016 is gebaseerd op het Rabobank-rapport 'Pork Quarterly Q1 2016'. Voor meer informatie over dit rapport kunt u contact opnemen met de auteurs.

Contactgegevens auteurs

Koen van Bergen
Sectormanagement F&A Nederland
Koen.van.Bergen@rabobank.nl

Albert Vernooij
Food & Agribusiness Research (FAR)
Albert.Vernooij@rabobank.com